Siirtohakuhanke ja muuta ajankohtaista yliopistojen opiskelijavalinnoissa

Olli-Pekka Kasurinen, koordinaattori
Yliopistojen siirtohakumenettelyjen kehittämishanke

Tanja Juurus, projektipäällikkö
Yliopistojen opiskelijavalintayhteistyö

Yliopistojen siirtohakumenettelyjen kehittämishanke 2025-2027

Hankkeesta:

- OKM:n rahoittama kaikkien yliopistojen yhteinen hanke
- Toimii yliopistojen opiskelijavalintayhteistyön ohjausryhmän ohjauksessa
- Keskeistä yliopistosektorin yhteinen keskustelu ja tietopohjainen kehittäminen

Hankkeen henkilöstö ja projektiryhmä:

- Projektipäällikkö Tanja Juurus
- Koordinaattorit Olli-Pekka Kasurinen & Silja Tuomala
- Hankkeen työskentelyn tukena projektiryhmä, jossa on jäseniä eri yliopistoista

yliopistovalinnat@helsinki.fi

blogs.helsinki.fi/siirtohakuhanke

Mikä on siirtohaku?

Siirto-opiskelijalla tarkoitetaan korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettua opiskelijaa, jonka opiskeluoikeus siirtyy korkeakoulusta toiseen tai korkeakoulun sisällä tutkinnosta toiseen
(Yliopistolaki 558/2009, 36 §)

Siirto-opiskelijan oikeus suorittaa tutkinto määräytyy siirrossa saadun opiskeluoikeuden mukaisen tutkinnon perusteella. Tutkinnon suorittamisaikaan lasketaan myös se läsnä- ja poissaoloaika, jonka opiskelija on käyttänyt siirron perusteena olevan opiskeluoikeuden mukaiseen opiskeluun
(Yliopistolaki 558/2009, 41 §)

- Tarkoitettu kandivaiheen opiskelijalle, joka haluaa vaihtaa koulutusalaa tai yliopistoa.
- Opiskeluoikeus siirtyy uuteen koulutukseen: aiempi oikeus päättyy, eikä opintoaika ala alusta.
- Siirtohaku on erillisvalintaa. Yliopistojen yhteinen siirtohakuaika on toukokuussa seuraavana syksynä alkavaan koulutukseen.
- Muutama yliopisto järjestää suppeamman siirtohaun myös syksyllä.
- Hankkeessa siirtohauksi katsotaan myös siirtyminen saman tutkinnon sisällä, esimerkiksi opintosuunnasta toiseen. Tämä voi tapahtua yliopiston sisäisellä prosessilla eikä välttämättä haeta Opintopolussa.

Siirtohaku lukuina

1 433
aloituspaikkaa

319
hakukohdetta yhteensä

263
hakukohdetta, joissa väh. yksi hakija

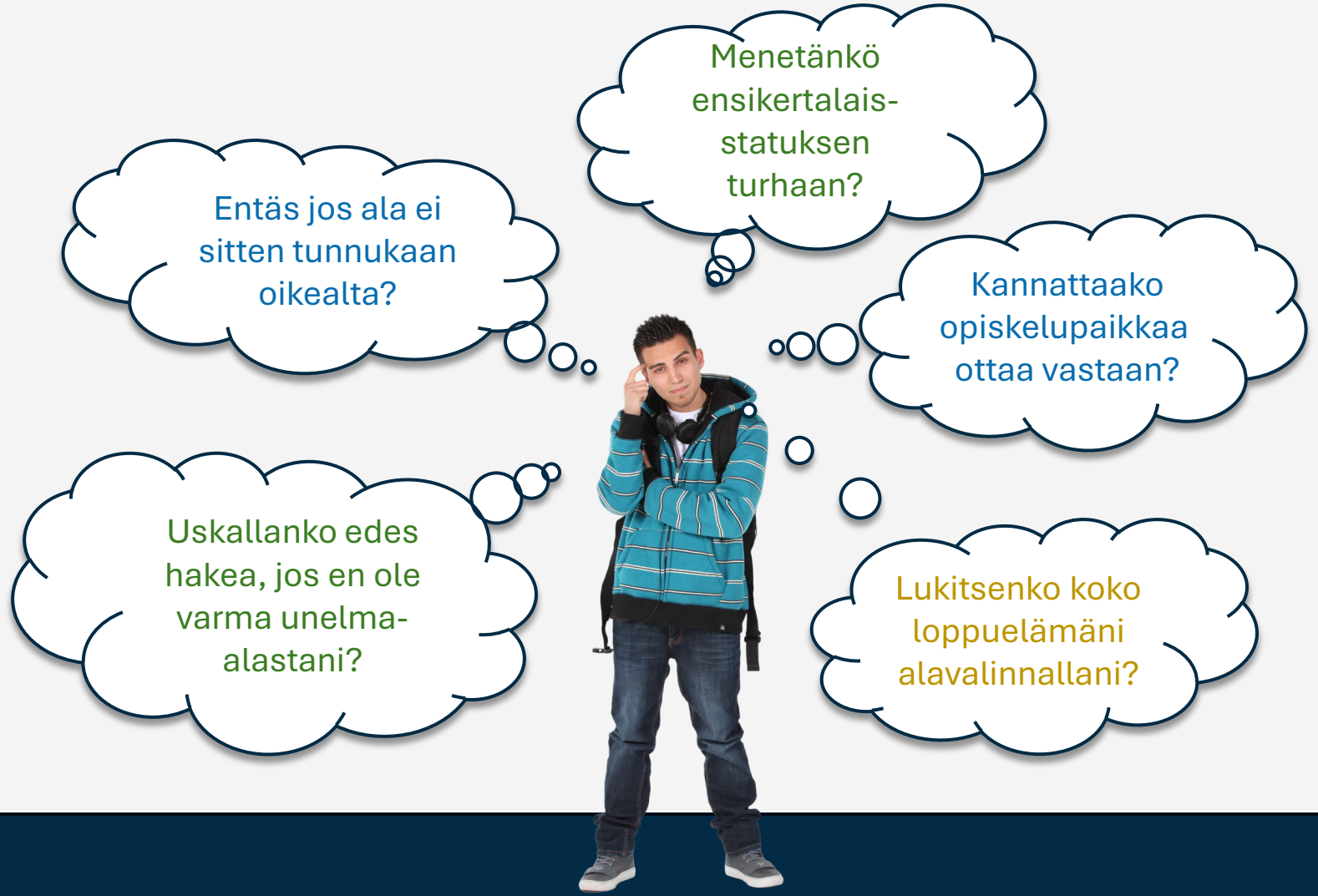
804
hakijaa

495
valittua

435
paikan vastaanottanutta

Yliopistojen kevään 2026 siirtohaku, Lähde: Vipunen.fi

Miksi kehittää siirtohakua?
Toisen asteen opiskelijan näkökulma

Sekä yliopistojen että yhteiskunnan näkökulmasta näiden huolien lieventäminen olisi tärkeää.

Yksi keino on selkeä ja helposti viestittävä siirtohaku ja muut siirtymämahdollisuudet.

Tavoitteena ei ole lisätä siirtymiä vaan rohkaista nuoria tarttumaan mahdollisuuksiin ja löytämään oma tie

Siirtohaun valintaperusteet tällä hetkellä

Haetun oppiaineen opintojen määrä
15-100 op

Opinto-menestys

Valintatapa

Vaaditut liitteet

Muiden opintojen määrä
0-65 op

Muut vaatimukset

Opintojen ikä

Sama hakija + samat opinnot + sama ala + sama väylä = Eri hakukelpoisuus

Haluaisin vaihtaa alaa yhteiskuntatieteistä historiaan

Olen suorittanut Itä-Suomen yliopistossa yhteensä 55 op:

- Yhteiskuntatieteet, 25 op
- Historia, 25 op
- Muita yleisopintoja, 5 op

Hakukelpoisuuden esteet vaihtelevat:

- puuttuva opintopistemäärä
- puuttuvat tietyt opintojaksot
- olemassa oleva tutkinto-oikeus
- opintoja ei suoritettu avoimessa

	Siirtohaku	Avoimen väylä	Yhteishaku
Helsingin yliopisto	✗	✗	✓
Itä-Suomen yliopisto	✗	✓	✓
Jyväskylän yliopisto	✓	✗	✓
Oulun yliopisto	✓	✓	✓
Tampereen yliopisto	✗	✗	✓
Turun yliopisto	✓	✗	✓

Tarve isommalle uudistukselle?

Oletko jo suorittanut yliopisto-opintoja?

En

Kyllä

Sinua varten on
yhteishaku

- Todistusvalinta
- Valintakoevalinta

Sinua varten on
aiempien opintojen perusteella hakevien väylä

- Valinta avoimen yliopiston opintojen perusteella
- Valinta tutkinto-opintojen perusteella

Syksy 2026	Kevät 2027	Syksy 2027	2028 / 2029 / 2030
Selvitys- ja valmistelutyö	Yliopistojen keskustelut	Päätös linjauksista	Valintaperusteiden käyttöönotto

Siirtohakupilotti keväällä 2027

- Kevään 2027 siirtohaussa pilotoidaan mahdollisimman yhtenäisiä ja yksinkertaisia siirtohaun valintaperusteita
- Pilotissa mukana yhteensä parikymmentä luonnontieteiden, tekniikan ja kasvatustieteen hakukohdetta kahdeksasta yliopistosta
- Pilotoinnin kokemuksia hyödynnetään pyrittäessä laajempaan yhtenäisyyteen yliopistosektorin siirtohaussa vuodesta 2028 lähtien

Tutkittua tietoa kehittämisen tueksi

Millaisia siirtyjät ovat?

Miltä nykyinen siirtohaku näyttää yliopistojen, hakijoiden ja opiskelijoiden silmin?

Tilausselvityksen toteuttaa *Owal Group Oy*, ja siinä selvitetään mm. seuraavia asioita:

- **Siirtojen suunta, siirtyjätyypit ja syyt siirtymiselle**
- **Siirtyjien opintojen eteneminen ja opintomenestys**
- **Miksi koulutusohjelmat tarjoavat/eivät tarjoa siirtohakua?**
- **Miten siirtohaku toimii koulutusohjelmien näkökulmasta?**
- **Siirtyjien kokemukset siirtohausta ja siirtymisestä**
- **Kuinka usein alaa tai yliopistoa vaihdetaan yhteishaun kautta siirtohaun sijaan ja miksi?**

Voidaanko paremmilla siirtymä-mahdollisuuksilla vaikuttaa ensikertalaisuuden menettämisen pelkoon?

Tampereen yliopistossa tekeillä gradu aiheesta *yhteishaussa opiskelupaikan vastaanottamatta jättäneiden hakijoiden valintaan vaikuttaneet tekijät.*

Gradussa selvitetään:

- **Kuinka suuri osa paikan vastaanottamatta jättäneistä teki päätöksen ensisijaisesti ensikertalaisuuden menettämisen vuoksi?**
- **Mitä muita syitä tarjotun opiskelupaikan hylkäämiselle oli?**
- **Olisivatko paremmat siirtymämahdollisuudet vaikuttaneet päätökseen?**

Molemmat valmistuvat ja tuloksista raportoidaan alkuvuodesta 2027

Hankkeen tavoitteet

- Kuvataan siirtohaun ja avoimen väylän nykytilanne ja keskinäiset suhteet
- Laaditaan yliopistojen yhteiset siirtohaun ja avoimen väylän linjaukset sekä selvitetään yhdistämistä "aiempien opintojen väyläksi”
- Luodaan kannustimet hakea siirtohaussa yhteishaun sijaan
- Lisätään eri hakuväylien tunnettuutta
- Selvitetään siirtohaun teknisen toteuttamisen sujuvoittamista

Hankkeen onnistuessa saavutettavat hyödyt

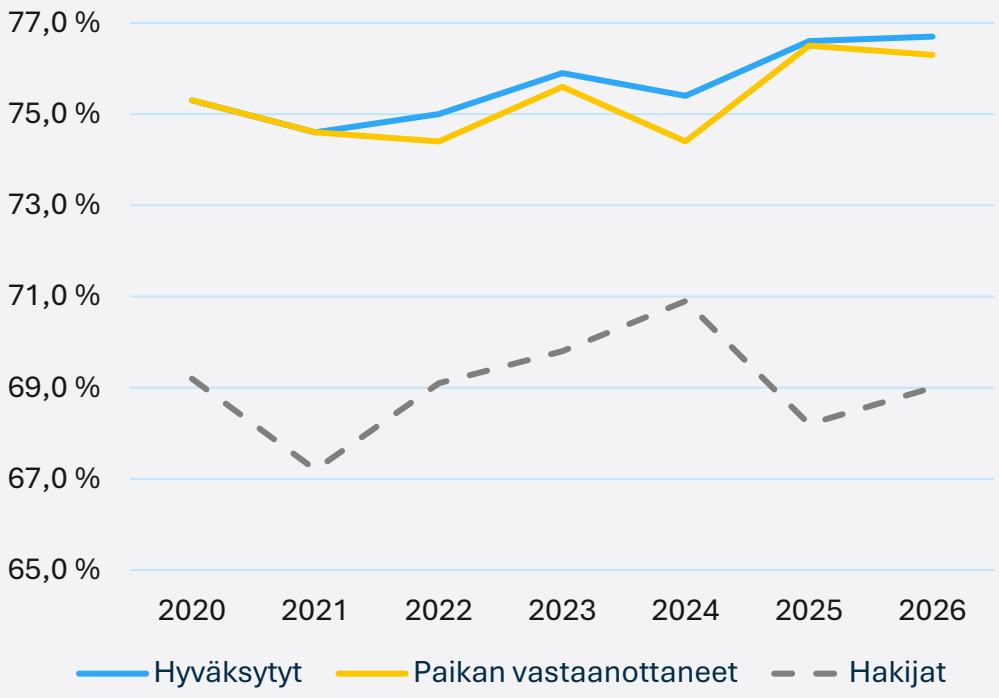
- Aiempiin opintoihin perustuvat haut ovat selkeä, helposti ymmärrettävä kokonaisuus
- Siirtohaku on nykyistä merkittävämpi tapa koulutusalan tai yliopiston vaihtamiseen
- Ensikertalaiset ottavat rohkeammin yhteishaussa tarjottuja paikkoja vastaan
- Yhteishaun paikat kohdentuvat paremmin ensikertalaisille
- Siirtymä toiselta asteelta korkeakoulutukseen nopeutuu ja koulutuksen kasautuminen vähenee

Kaksi vuotta uusia valintakokeita – miten uudistus onnistui?

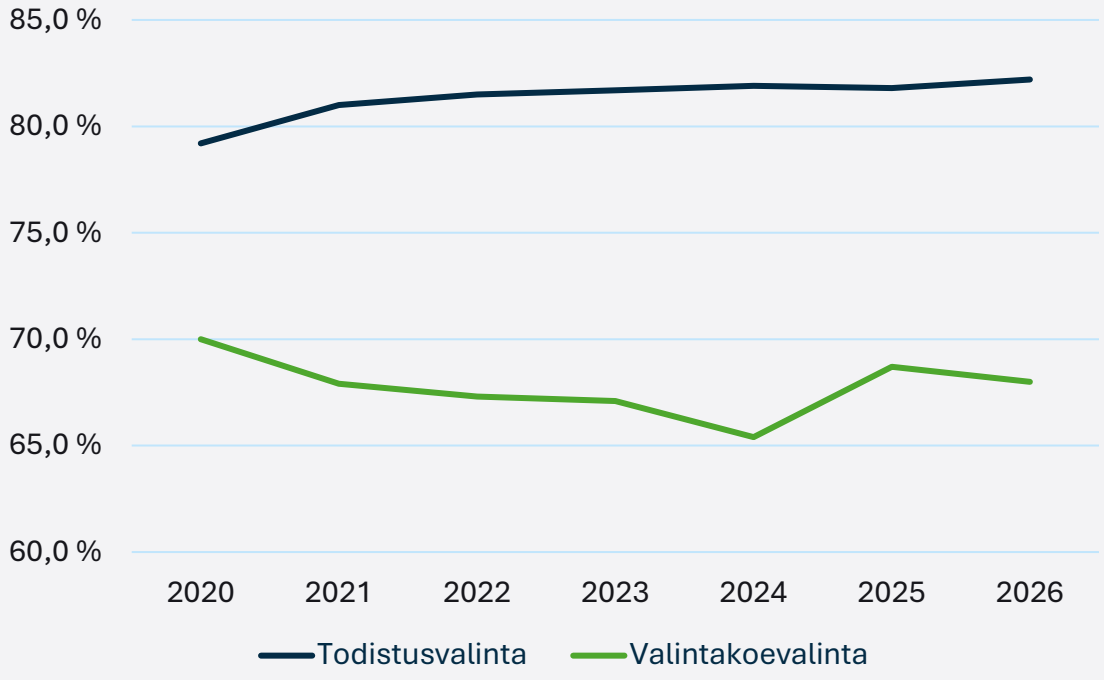
Ensikertalaisten hakijoiden asema

Valintakoeuudistus näyttää parantaneen ensikertalaisten hakijoiden asemaa opiskelijavalinnassa

Ensikertalaisten osuus 2020-2026

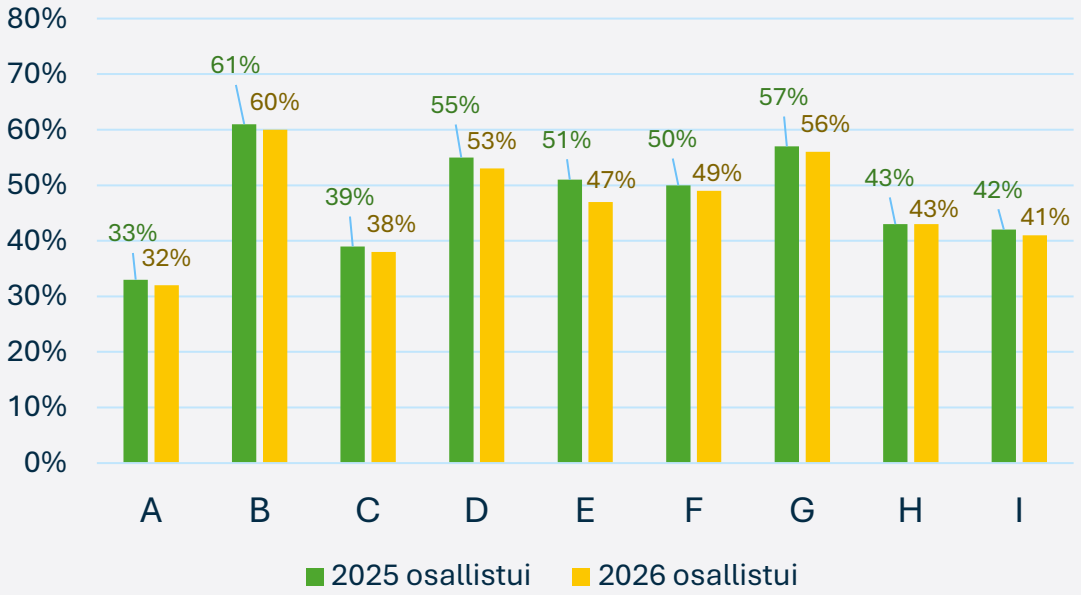
Ensikertalaisten osuus hyväksytyistä valintatavoittain 2020-2026

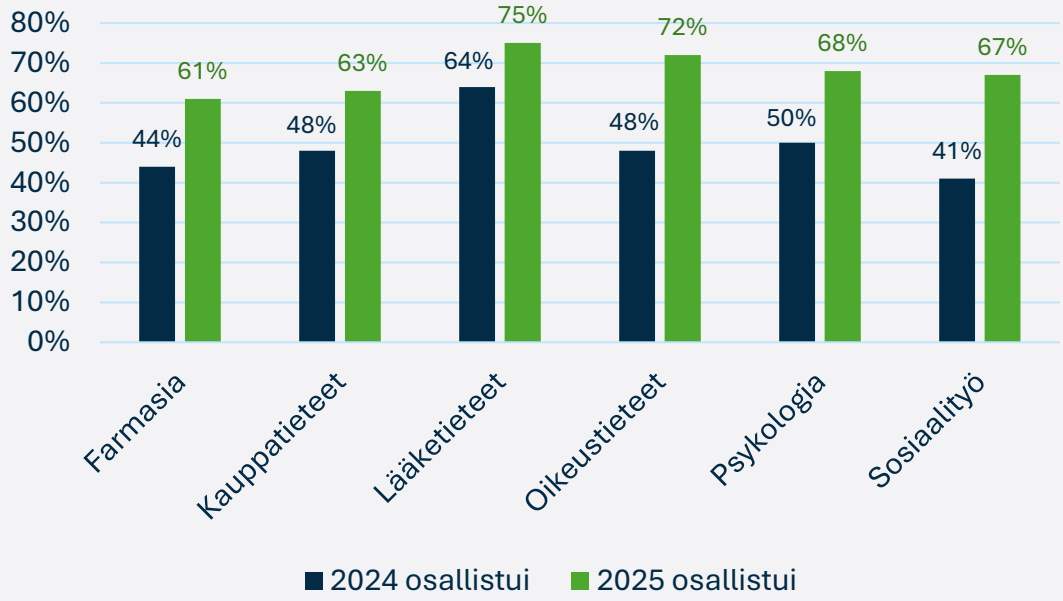
Valintakokeisiin osallistuminen

Yhtenä tavoitteena uudistuksessa oli lisätä valintakokeiden osallistumisaktiivisuutta, joka ennen uudistusta oli laskenut monilla aloilla 20-30 % luokkaan tai jopa alle.

Kokeisiin osallistuminen 2025-2026

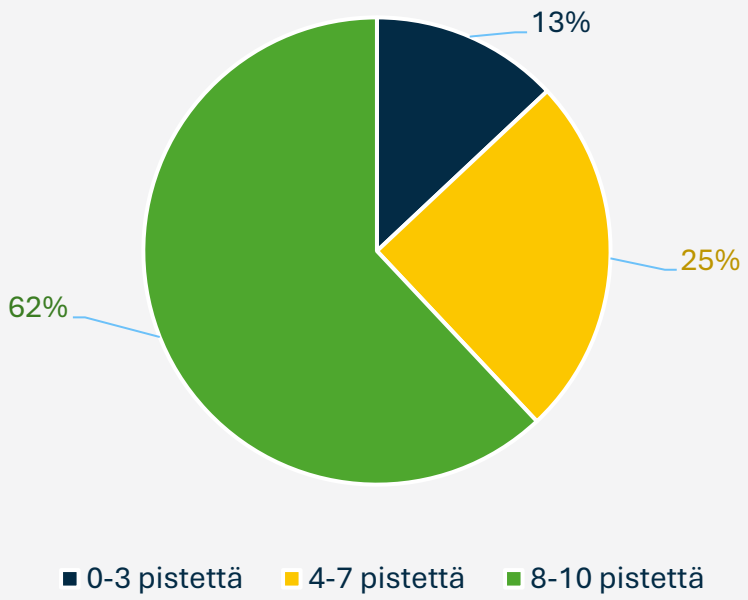
Kokeisiin osallistuminen eräillä aloilla ennen uudistusta ja sen jälkeen

Tavoite ollaan saavutettu vähintäänkin kohtuullisesti

Hakijoiden mielipiteet valintakoeuudistuksesta

Arvio valintakoeuudistuksen onnistumista (asteikolla 0-10)

"Hakeminen ja valintakokeisiin osallistuminen vaikutti todella matalakynnyksiseltä, mikä oli kiva yllätys"

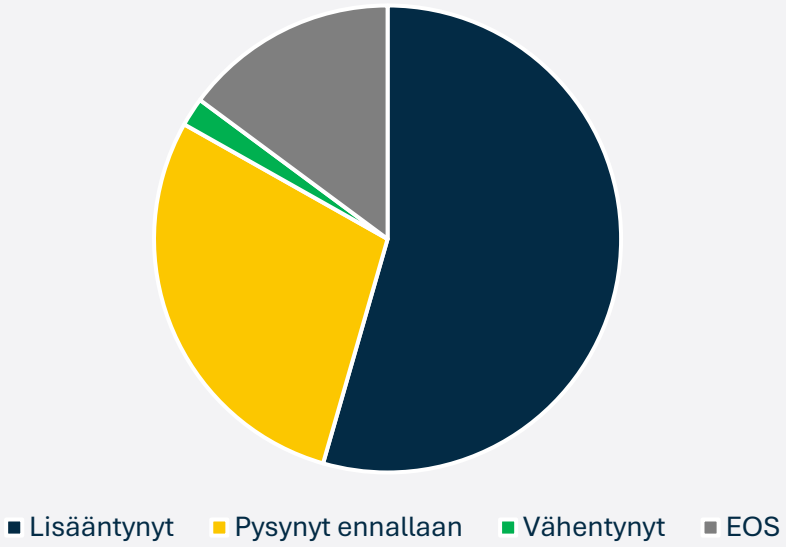
"Erittäin hyvä, että nykyään ennakkomateriaali julkaistaan n. 2vrk ennen koetta"

"Huono koe ja huonosti tehty, jos en pääse sisään. Hyvä koe ja tosi kiva uudistus, jos saan opintopaikan."

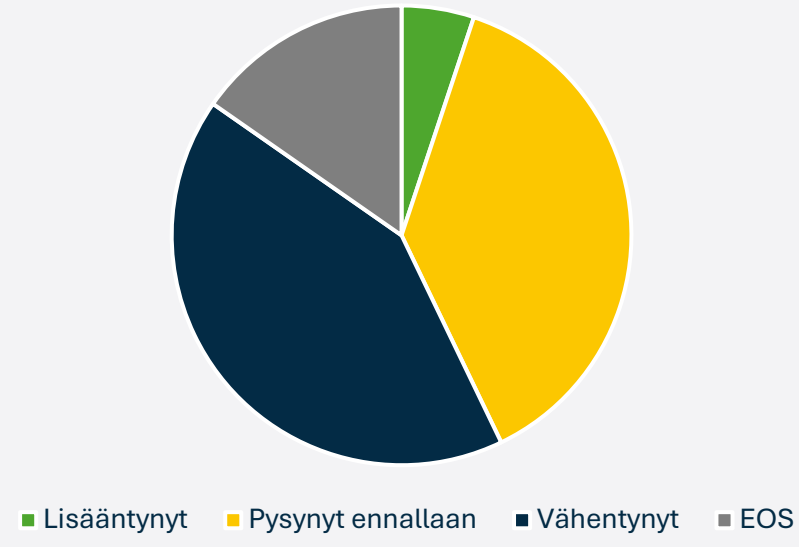
"Koe ei mittaa hakijan osaamista tai motivaatiota millään tavalla."

Koulutusohjelmien mielipiteet valintakoeuudistuksesta

Uusien opiskelijoiden ohjauksen tarve on

Uusien opiskelijoiden motivaatio on

Mikä nykymallissa on paremmin kuin ennen?

"Ei mikään"

"Vaikea sanoa"

" Ei merkityksellistä eroa nykyisen ja uuden välillä."

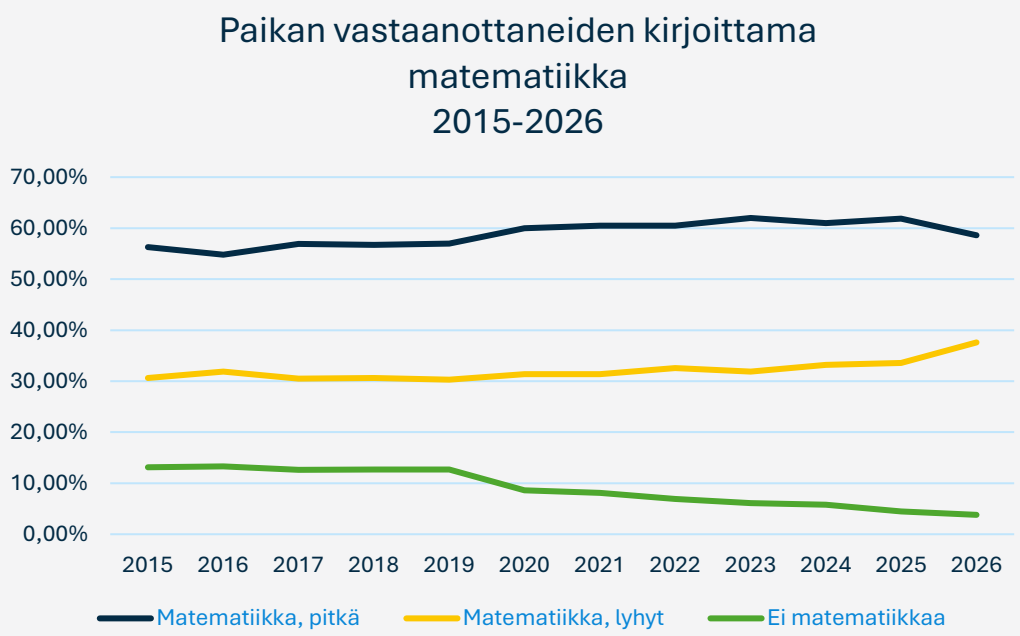
"Opiskelijan näkökulmasta selvästi parempi. Opettajien näkökulmasta alakohtaiset erityispiirteet jäävät paitsioon, mutta toisaalta kokeisiin liittyvä työmäärä on vähentynyt"

" Hyvä että on laajempia kokonaisuuksia eikä tieteenalojen siiloja! Yhteiskunnallista ja laaja-alaista otetta ja näkemystä on hyvä vaalia"

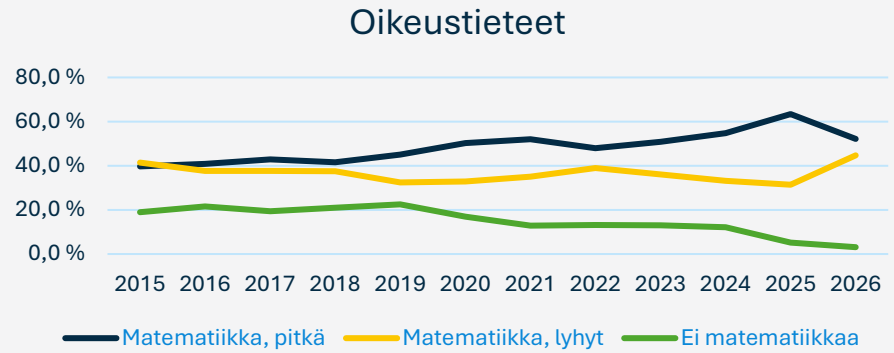
Poimintoja uusien todistusvalinnan pisteytystaulukoiden toimivuudesta ja vaikutuksista

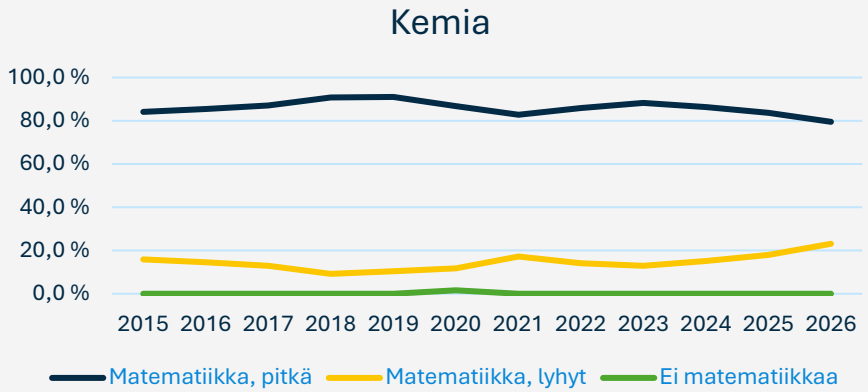
Uusien opiskelijoiden matematiikka

Romahduttiko pitkän matematiikan painoarvon lasku osalla aloista yliopisto-opiskelijoiden matematiikan osaamisen?

Merkittävin vaikutus näyttää olevan se, että ylipäätään matematiikan kirjoittaneiden osuus yliopisto-opiskelijoissa kasvaa entisestään, ja lähestyy nollaa

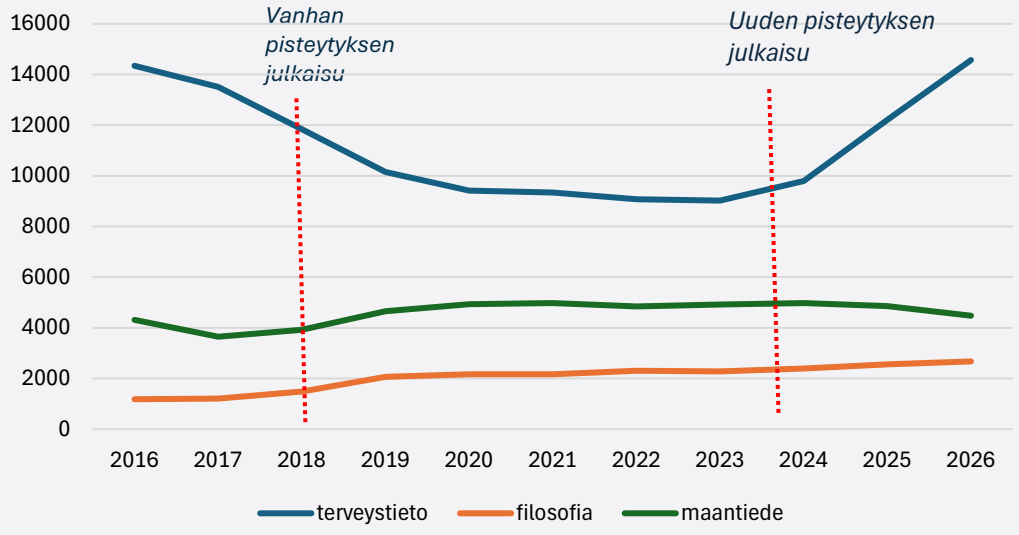

Pisteytyksen vaikutukset reaaliaineiden kirjoittamiseen

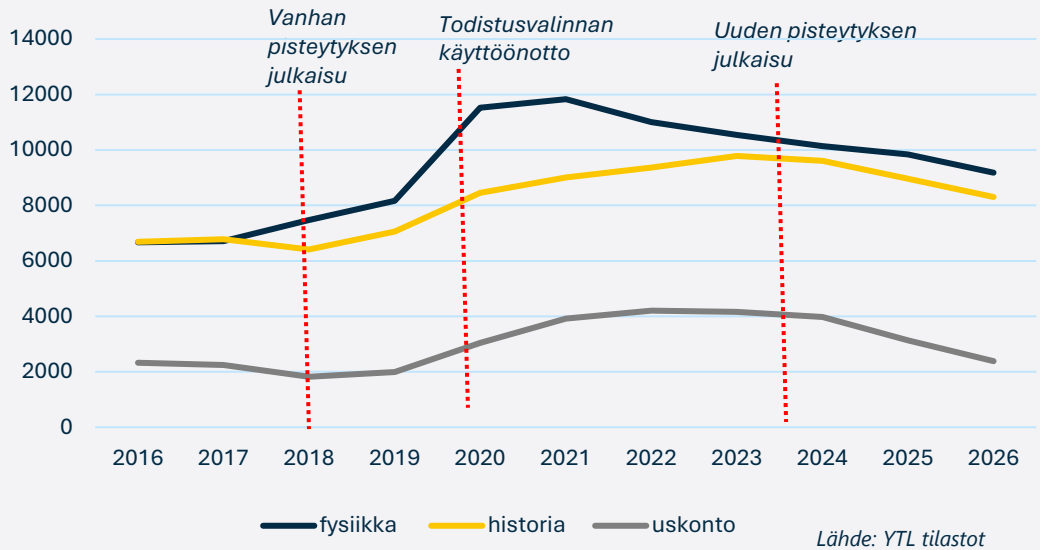
Miten reaaliaineiden pisteytyksen tasaaminen vaikutti niiden kirjoittajamääriin?

Vähän pisteitä vanhassa (2020-2025) pisteytyksessä

Lähde: YTL tilastot

Paljon pisteitä vanhassa (2020-2025) pisteytyksessä

Lähde: YTL tilastot

- Terveystieto ja fysiikka näyttävät olevan erityisen ”reaktiivisia” kirjoitettavia aineita
- Kaikkiin reaaliaineisiin todistusvalinnan pisteytys ei näytä juurikaan vaikuttavan
- Tilastojen takana valintoja tehdään toivottavasti ensisijassa oman kiinnostuksen mukaan

”Pisterajat nousivat kohisten?”

Vanhan pisteytyksen ja uuden pisteytyksen **maksimipisteet ovat erilaiset**
→ vanhat ja uudet pisterajat eivät ole vertailukelpoisia

- 60/100 = 120/200

Mikä vaikuttaa siihen, kuinka vaikea yliopistoon on päästä?

~~Todistusvalinnnan pisteytys?~~

~~Valintakokeen vaikeustaso?~~

Hakijamäärä/opiskelupaikka

Opiskelijavalinnoilla vaikutetaan vain siihen, millä tavalla hakijat laitetaan järjestykseen

Muuta ajankohtaista yliopistojen opiskelijavalinnoissa

Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden huomioiminen todistusvalinnassa

Koulutusvararehtorit antavat yliopistoille esityksen uusien taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden huomioimisesta vuoden 2030 opiskelijavalinnasta lähtien todennäköisesti vuodenvaihteessa

Yliopistot päättävät kevätlukukauden aikana → **tiedotetaan viimeistään kesällä 2027**

Valmistelussa on pyritty huomioimaan samat periaatteet, joita noudatettiin todistusvalinnan pisteytystä uudistettaessa, mm:

- Hakijalla tulee olla aito mahdollisuus hakea kaikille haluamilleen koulutusaloille
- Lukiolaisen tulee voida valita lukiossa opiskeltavat ja kirjoitettavat aineet oman kiinnostuksen mukaisesti
- Lukio-opintojen alussa ei tarvitse vielä tietää, mihin hakee lukion jälkeen opiskelemaan
- Kaikista (pakollisena) kirjoitetuista aineista tulee saada pisteitä

”Toivottavasti nyt seuraa muutaman vuoden rauhallinen aika muutosten suhteen”

Yliopistot seuraavat uusien valintakokeiden ja uuden todistusvalinnan pisteytyksen toimivuutta ja vaikutuksia sekä näkemyksiä uudistuksista

- Pohdinnassa avoin webinaari näistä ensi vuonna

Mahdolliset muutokset pyritään tekemään hallitusti. **Suuria korjaustarpeita ei ole ilmennyt**

Yliopistot ja ammattikorkeakoulut pohtivat yhteistyön mahdollisuuksia opiskelijavalinnoissa. Työ on vasta alussa, akuutisti ei aiheuta muutoksia.

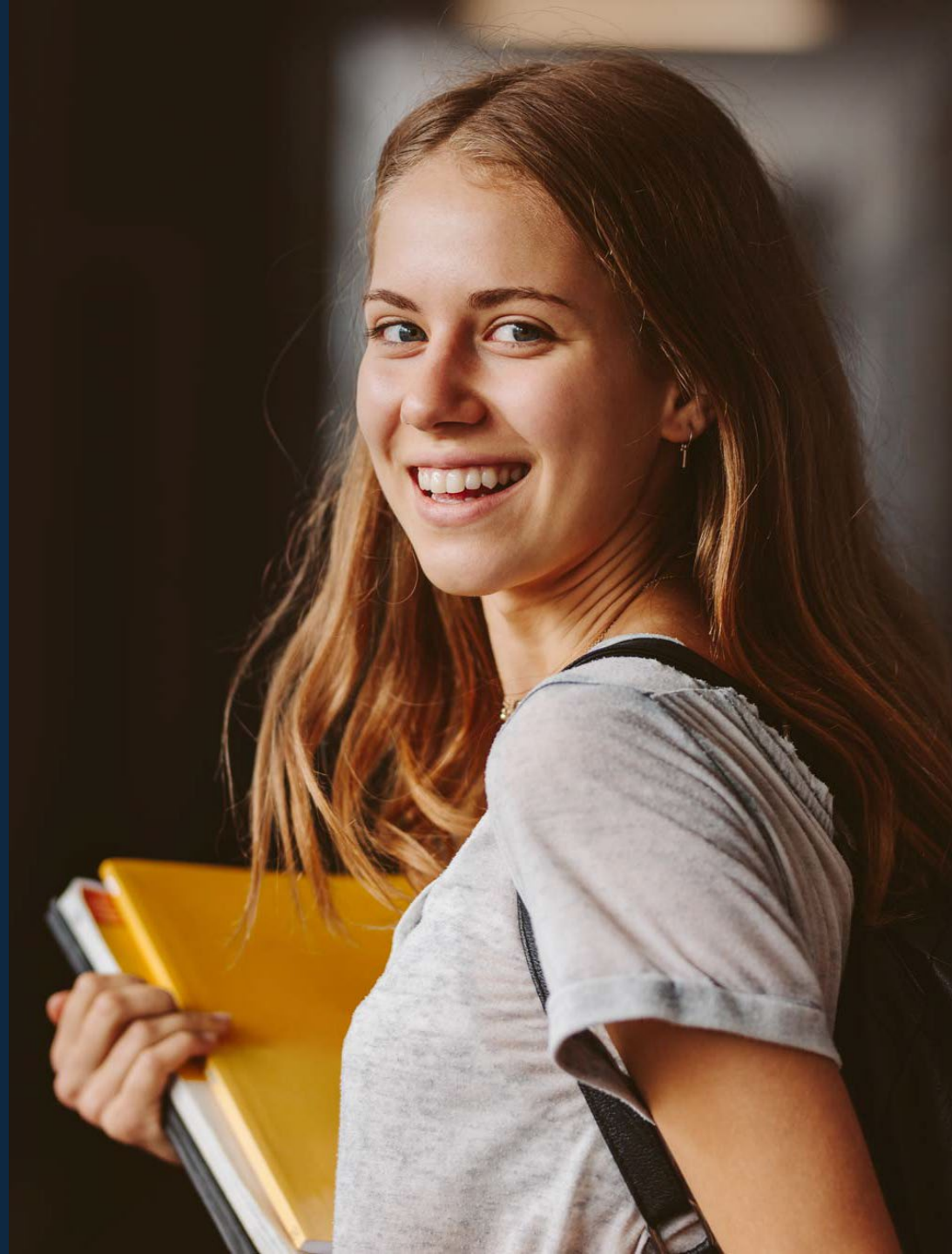
Pyritään jatkossakin tekemään yhteistyötä toisen asteen toimijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

Yliopistojen viestit toisen asteen opiskelijalle

Opiskele ja kirjoita sinua kiinnostavia aineita! Siitä hyödyt eniten

- todistusvalinnassa
- valintakokeissa
- tulevissa yliopisto-opinnoissa

Kulje rohkeasti uusiakin polkuja! Oman näköiseen tulevaisuuteen on monta reittiä.

Kiitos!

Tietoa yliopistojen opiskelijavalinnoista:
www.yliopistovalinnat.fi

Tavoitat meidät:
yliopistovalinnat@helsinki.fi